

Helsinki 4.5.2016

Naisjärjestöt: samapalkkaisuuden eteen on vielä tehtävä paljon työtä

Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS ry toteaa, että on hyvä, että hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen yhteinen samapalkkaisuusohjelma on saanut jatkoa.

Edellisen hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen yhteisen samapalkkaisuusohjelman päätavoitteena oli kaventaa sukupuolten palkkaeroa 15 prosenttiin vuoteen 2015 mennessä. Ohjelman 2009-2014 kokonaisarviointi (STM 2015) osoitti, ettei tavoitetta saavutettu vaan siitä jäätiin selvästi jälkeen palkkaeron ollessa kauden päättyessä 17 prosenttia.

Taloudellisesti vaikeina aikoina on erityisen tärkeää seurata naisten ja miesten välisen taloudellisen tasa-arvon kehityksen suuntaa. Täysiaikaisen palkkatyön kuukausipalkan vertaaminen ei anna kuitenkaan koko kuvaa tilanteesta. Samapalkkaisuusohjelmassa tulee ottaa huomioon työelämän muutokset: kokopäiväinen palkkatyö ei ole enää työelämän normi. Siksi samapalkkaisuustavoitteet olisi vielä nykyistä laajemmin ulotettava koskemaan myös ns. prekaarityön tekijöitä: osa-aikaisia, määräaikaisia, vuokratyön tekijöitä, nollatuntisopimuksella työskenteleviä, freelancereita, apurahalla työskenteleviä sekä muita itsensäyöllistäjiä. **Pelkkä näiden ryhmien tilanteen seuraaminen ei riitä, vaan tarvitaan myös toimenpiteitä epätasa-arvon purkamiseksi.**

Tilastokeskuksen mukaan ammatillinen eriytyminen eli segregaatio sukupuolen mukaan on lisääntynyt viime vuosina. Työelämän segregaation purkamiselle on asetettu numeeriset tavoitteet, mutta ne on asetettu ohjelman ulkopuolelle. Tavoitteena on, että vuoteen 2025 mennessä palkansaajista 20% työskentelee alalla (tällä hetkellä 10.2%), jossa on miehiä ja naisia tasaisesti (40-59%). Ohjelman seuraamiseksi tulisi laatia välitavoite ohjelman kauden puitteissa sekä seurattava, ovatko toimet riittäviä.

Erityisesti uudessa samapalkkaisuusohjelmassa on kiitettävä työ- ja virkaehtosopimusten sukupuolivaikutusten arvioinnin kartoittamista. On myös hyvä, että samapalkkaisuusohjelmassa on otettu huomioon työ- ja perhe-elämän yhteensovittaminen. Perhevapaiden tasaisempi jakautuminen vanhempien välillä on yksi tärkeä tekijä samapalkkaisuuden tavoittelussa. On kuitenkin valitettavaa, ettei nyt ole suunnitteilla konkreettisempia toimia kuin asennevaikuttaminen isien kannustamiseksi perhevapaiden käyttöön. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan suomalaisten isät käyttävät lähinnä heille korvamerkittyjä vapaita eivätkä he juurikaan käytä mahdollisuuttaan jakaa vanhempainvapaata äidin kanssa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan suomalaisten isät käyttävät lähinnä heille korvamerkittyjä vapaita eivätkä he juurikaan käytä mahdollisuuttaan jakaa vanhempainvapaata äidin kanssa. Vanhempainvapaan jaettavaa osuutta pitää vain 2–3 % isistä. On hälyttävää, ettei tämä osuus ole muuttunut sitten vuoden 1995.

On tärkeää sisällyttää samapalkkaisuustavoitteet myös muihin tällä hetkellä tehtäviin työelämää koskeviin uudistuksiin, etenkin yhteiskuntasopimukseen. Samapalkkaisuus ei voi olla muusta työelämän kehittämistoiminnasta irrallinen tavoite, vaan sen on oltava mukana kaikessa kehittämisessä. Myös perhevapaajärjestelmä tarvitsee uudistamista.

Naisjärjestöt Yhteistyössä – Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry

Naisjärjestöt Yhteistyössä - Kvinnoorganisationer i Samarbete NYTKIS ry on kattojärjestö, johon kuuluvat Kokoomuksen Naisten Liitto ry, Kristillisdemokraattiset Naiset ry, Naisasialiitto Unioni ry, Naisjärjestöjen Keskusliitto ry, Perussuomalaiset Naiset ry, Sosialidemokraattiset Naiset, Sukupuolentutkimuksen seura ry, Suomen Keskustanaiset ry, Svenska Kvinnoförbundet r.f, Vasemmistonaiset ja Vihreät Naiset ry.

Lisätietoja:

Tiina Tuomela, puheenjohtaja, p. + 358 50 544 4634

Johanna Pakkanen, pääsihteeri, johanna.pakkanen@nytkis.org, p. +358 50469 6242

www.nytkis.org

Samapalkkaisuusohjelma 2016-2019: <http://stm.fi/documents/1271139/1332809/Samapalkkaisuusohjelma+2016-2019.pdf/69fef974-e8a1-4743-8329-da12180ad263>